

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ที่มุ่งศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของกรรมการสภาตำบล ในการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาตำบลในจังหวัดเลย ซึ่งมีวิธีการดำเนินการศึกษาวิจัย ดังนี้

3.1 หน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์ (Unit of Analysis)

การศึกษาวิจัยครั้งนี้หน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์เป็นปัจเจกบุคคล คือ กรรมการสภาตำบลในพื้นที่จังหวัดเลย

3.2 ประชากร (Population)

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นกรรมการสภาตำบลในพื้นที่จังหวัดเลยในทุกอำเภอ จำนวน 12 อำเภอ คือ อำเภอเมืองเลย อำเภอวังสะพุง อำเภอด่านซ้าย อำเภอภูกระดึง อำเภอเชียงคาน อำเภอท่าลี่ อำเภอภูเรือ อำเภอปากชม อำเภอนาดัง อำเภอนาแห้ว อำเภอผาขาว และอำเภอภูหลวง จำนวนประชากรทั้งสิ้น 1,087 คน

3.3 ตัวอย่าง (Sample)

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีการสุ่มตัวอย่างแบบพหุวิธี (Multi-Stage Random Sampling) ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ (สำเริง จันทรสุวรรณ์ และ สุวรรณ์ บัวทวน, 2536: 117-118)

ขั้นที่ 1 ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างกระจายแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากในการเลือกตำบล โดยกำหนดจำนวนตำบลในแต่ละอำเภอดังนี้

อำเภอที่มีกรรมการสภาตำบลจำนวนตั้งแต่ 300 คนขึ้นไป เลือกไว้อำเภอละ 4 ตำบล ซึ่งประกอบด้วย อำเภอเมืองเลย และอำเภอวังสะพุง

อำเภอที่มีกรรมการสภาตำบลจำนวนตั้งแต่ 150-299 คน จะเลือกไว้อำเภอละ 3 ตำบล ซึ่งประกอบด้วย อำเภอด่านซ้าย อำเภอเชียงคาน และอำเภอภูกระดึง

อำเภอที่มีกรรมการสภาตำบลจำนวนตั้งแต่ 60-149 คน จะเลือกไว้อำเภอละ 2 ตำบล ซึ่งประกอบด้วย อำเภอผาขาว อำเภอภูเรือ อำเภอปากชม อำเภอท่าลี่ อำเภอภูหลวง และอำเภอนาแห้ว

อำเภอที่มีกรรมการสภาตำบลจำนวนต่ำกว่า 59 คน จะเลือกไว้อำเภอละ 1 ตำบล ซึ่งมีอำเภอเดียว คือ อำเภอนาดูน

จากการสุ่มตัวอย่างเพื่อเลือกตำบล ผลปรากฏได้ดังนี้

อำเภอเมืองเลย ได้แก่ ตำบลนาโปลิ่ง ตำบลเลี้ยว ตำบลกกทอง และตำบลกกคู้

อำเภอวังสะพุง ได้แก่ ตำบลปากปวน ตำบลทรายขาว ตำบลศรีสงคราม และตำบลผาน้อย

อำเภอด่านซ้าย ได้แก่ ตำบลโพนสูง ตำบลโปลิ่ง และตำบลโคกงาม

อำเภอภูกระดึง ได้แก่ ตำบลภูกระดึง ตำบลผานกเค้า และตำบลปวนพุก

อำเภอเชียงคาน ได้แก่ ตำบลนาซาว ตำบลจอมศรี และตำบลเชียงคาน

อำเภอผาขาว ได้แก่ ตำบลโนนป่าซาง และตำบลท่าช้างคล้อง

อำเภอภูเรือ ได้แก่ ตำบลร่องจิก และตำบลสามหม

อำเภอปากชม ได้แก่ ตำบลเชียงกลม และตำบลห้วยพิชัย

อำเภอท่าลี่ ได้แก่ ตำบลน้ำแคม และตำบลหนองสือ

อำเภอภูหลวง ได้แก่ ตำบลภูหอ และตำบลหนองคัน

อำเภอนาแห้ว ได้แก่ ตำบลแสงภา และตำบลเหล้ากอก

อำเภอนาดูน ได้แก่ ตำบลนาดูน

ขั้นที่ 2 ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ในการเลือกกรรมการสภาตำบล โดยกำหนดสัดส่วนระหว่างกรรมการสภาตำบลโดยตำแหน่ง และกรรมการสภาตำบลที่มาจากการเลือกตั้ง (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ในอัตราที่ใกล้เคียงกันของแต่ละพื้นที่ตำบล

3.4 ขนาดตัวอย่าง (Sampling Size)

การหาขนาดตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้คำนวณจากสูตรของ Taro Yamane (สำเริง จันทรสุวรรณ และ สุวรรณ บัวทวน, 2536: 122)

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + Nd^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N = จำนวนประชากรทั้งหมด
 d = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างไม่เกิน 0.05

ดังนั้นขนาดของตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามีจำนวน 328 คน จากประชากรทั้งสิ้น 1,087 คน

3.5 การวัดตัวแปร

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดรูปแบบในการวัดตัวแปรทั้งตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ดังนี้

3.5.1 ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

(1) อายุ แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ

ต่ำกว่า 40 ปี, 41-50 ปี, 51 ปีขึ้นไป

- (2) ระดับการศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ
ป.4-ป.6, ม.1-ม.6, สูงกว่า ม.6
 - (3) ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง แบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ
1-2 ปี, 3-5 ปี, 6-9 ปี, 10 ปีขึ้นไป
 - (4) การได้มาซึ่งตำแหน่ง แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ
โดยตำแหน่ง, จากการเลือกตั้ง
 - (5) รายได้ แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ
ต่ำกว่า 15,000 บาท, 15,001-50,000 บาท, 50,001 บาทขึ้นไป
 - (6) การได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร แบ่งเกณฑ์การวัดเป็น 2 ระดับ คือ
น้อย และ มาก โดยกำหนดจากค่าคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม ซึ่งคะแนนเต็ม 21 คะแนน
- น้อย มีค่าคะแนน 0-17 คะแนน
- มาก มีค่าคะแนน 18-21 คะแนน

3.5.2 ตัวแปรตาม ได้แบ่งระดับของทัศนคติซึ่งเป็นตัวแปรตามออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับต่ำ ระดับปานกลาง และระดับสูง โดยแบ่งตามคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามใน 3 ด้าน ดังนี้

- (1) ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการพัฒนาตำบล จำนวน 16 ข้อ คะแนนเต็ม 80 คะแนน ซึ่งในแต่ละข้อมีเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ได้ 5 คะแนน
เห็นด้วย	ได้ 4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	ได้ 3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ได้ 2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ได้ 1 คะแนน

- (2) ความรู้เกี่ยวกับโครงการพัฒนาตำบล จำนวน 16 ข้อ คะแนนเต็ม 16 คะแนน ในแต่ละข้อมีเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

ตอบถูก	ได้ 1 คะแนน
ตอบผิด	ได้ 0 คะแนน

(3) การกระทำที่แสดงออกเกี่ยวกับโครงการพัฒนาตำบล จำนวน 13 ข้อ คะแนนเต็ม 26 คะแนน ซึ่งแต่ละข้อมีเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

ไม่ได้แสดงออก	ได้ 0 คะแนน
บางครั้ง	ได้ 1 คะแนน
ทุกครั้ง	ได้ 2 คะแนน

ในการจัดแบ่งระดับทัศนคติจะจัดตามคะแนนที่ได้จากคะแนนทั้ง 3 ด้านรวมกัน คือ ด้านความคิดเห็น ด้านความรู้ความเข้าใจ และด้านการกระทำที่แสดงออกเกี่ยวกับโครงการพัฒนาตำบล ซึ่งรวมแล้วมีจำนวนทั้งสิ้น 45 ข้อ คะแนนเต็ม 122 คะแนน โดยมีเกณฑ์ในการจัดระดับทัศนคติ ดังนี้

ระดับต่ำ	ได้คะแนนระหว่าง 0-95 คะแนน
ระดับปานกลาง	ได้คะแนนระหว่าง 96-110 คะแนน
ระดับสูง	ได้คะแนนระหว่าง 111-122 คะแนน

ในการกำหนดค่าคะแนนและการจัดระดับของตัวแปร ได้กำหนดและจัดโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

3.6 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม (Questionnaire)

3.6.1 การสร้างแบบสอบถาม แบบสอบถามที่จะนำไปสัมภาษณ์ขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และขอแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบ
2. จัดสร้างแบบสอบถามตามกรอบที่กำหนด โดยพิจารณาถึงรายละเอียดให้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์และลักษณะของการศึกษาวิจัย

3. นำแบบสอบถามไปเสนอผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา เพื่อจะได้ทราบถึงข้อบกพร่องและแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาและปรับปรุงแก้ไขไปทดสอบกับกรรมการสภาตำบล ในพื้นที่อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 30 คน

3.6.2 การทดสอบแบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองแล้วมาหาความเชื่อถือได้ (Reliability) และค่าความเที่ยงตรง (Validity) ดังนี้

1. หาค่าความเชื่อถือได้โดยวิธีหาค่า Coefficient Alpha ของ Cronbach โดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{Alpha} = \frac{k}{k-1} \frac{(1-S_i^2)}{S_t^2}$$

S_i = ความแปรปรวนของคะแนน

k = จำนวนข้อทั้งหมด

S_t = ความแปรปรวนของคะแนนรวม

Alpha = สัมประสิทธิ์ของความเชื่อถือได้

จากการทดสอบความเชื่อถือของแบบสอบถาม ปรากฏว่าได้ค่า Alpha = 0.8872 ซึ่งถือว่าเชื่อถือได้

2. หาค่าความเที่ยงตรงแบบ Experts Judgement โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง เพื่อการปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

3.6.3 ลักษณะและเนื้อหาของแบบสอบถาม แบบสอบถามที่ใช้มีทั้งคำถามเปิดและคำถามปิด โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้คือ

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกรรมการสภาตำบล ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา ตำแหน่ง ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งในสภาตำบล การได้มาซึ่งตำแหน่ง รายได้

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามที่มุ่งถามเกี่ยวกับการได้รับข้อมูลข่าวสาร

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับทัศนคติของกรรมการสภาตำบลในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล โดยแยกคำถามในประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. ด้านความคิดเห็น จะสอบถามในเรื่องต่างๆดังนี้

1. การพัฒนาและยกระดับความสามารถของสภาตำบลด้านการวางแผน
2. การพัฒนาและยกระดับความสามารถของสภาตำบลด้านการตัดสินใจ
3. การพัฒนาและยกระดับความสามารถของสภาตำบลด้านการควบคุมงาน
4. การพัฒนาและยกระดับความสามารถของสภาตำบลด้านการบำรุงรักษา
5. การกระจายรายได้และการกระจายการพัฒนาไปสู่ประชาชน
6. การสนองความต้องการเร่งด่วนของประชาชน

2. ด้านความรู้

1. การพัฒนาและยกระดับความสามารถของสภาตำบลด้านการวางแผน
2. การพัฒนาและยกระดับความสามารถของสภาตำบลด้านการตัดสินใจ
3. การพัฒนาและยกระดับความสามารถของสภาตำบลด้านการควบคุมงาน
4. การพัฒนาและยกระดับความสามารถของสภาตำบลด้านการบำรุงรักษา

3. ด้านการกระทำที่แสดงออก

1. การพัฒนาและยกระดับความสามารถของสภาตำบลด้านการวางแผน
2. การพัฒนาและยกระดับความสามารถของสภาตำบลด้านการตัดสินใจ
3. การพัฒนาและยกระดับความสามารถของสภาตำบลด้านการควบคุมงาน
4. การพัฒนาและยกระดับความสามารถของสภาตำบลด้านการบำรุงรักษา
5. การกระจายรายได้และการกระจายการพัฒนาไปสู่ประชาชน
6. การสนองความต้องการเร่งด่วนของประชาชน

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับความคิดเห็นในด้านปัญหาและความต้องการ ตลอดจนข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล

3.7 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.7.1 แหล่งข้อมูล ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้ข้อมูลจาก 2 แหล่ง คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการสัมภาษณ์จากประชากร ตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถามที่เตรียมไว้

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการศึกษาค้นคว้าเอกสาร ข้อมูลที่มีอยู่แล้ว เช่น ทะเบียนโครงการ ข้อมูลจาก กชช.2ค. จปร. เป็นต้น

3.7.2 วิธีการเก็บข้อมูล ในการเก็บข้อมูลสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษากำหนดวิธีการจัดเก็บ ดังนี้

1. ประชุมอบรมคณะผู้ช่วยวิจัย ซึ่งเป็นพัฒนาการที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ทางสังคมศาสตร์ ที่ปฏิบัติงานในอำเภอต่างๆของจังหวัดเลย จำนวน 12 คน เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และวิธีการสัมภาษณ์

2. จัดคณะผู้ช่วยวิจัยออกทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างในเขตพื้นที่ที่กำหนดไว้

3. รวบรวม ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล และจำนวนแบบสอบถาม เพื่อนำมาประมวลผลและวิเคราะห์

3.7.3 ระยะเวลาของการจัดเก็บข้อมูล ในการจัดเก็บข้อมูลในครั้งนี้ได้ทำการจัดเก็บในช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายน 2538

3.8 การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.1 การประมวลผลข้อมูล ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์จะนำมาประมวลผลโดยอาศัยคู่มือลงรหัสที่เตรียมไว้

3.6.2 การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่ประมวลได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ โดยอาศัยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ร้อยละ(Percentage) เพื่อเปรียบเทียบข้อมูล และไคสแควร์(Chi-Square) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

3.9 การนำเสนอข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์จะนำเสนอเป็นแผนภูมิและเป็นตาราง พร้อมกับอธิบาย เพื่อให้สามารถเข้าใจผลการศึกษาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น